

Percepcja wzrokowa

04.05.2020 r.

Percepcja wzrokowa jest zdolnością do rozpoznawania i różnicowania bodźców wzrokowych oraz do ich interpretowania przez odniesienie się do wcześniejszych doświadczeń.

Warunkiem niezbędnym do prawidłowego przebiegu procesu spostrzegania wzrokowego jest sprawny analizator wzrokowy. W aspekcie funkcjonalnym w skład analizatora wzrokowego wchodzi:

- receptor - narząd zmysłowy wraz z zakończeniami nerwowymi,
- droga doprowadzająca - nerw wzrokowy,
- część kory mózgowej (korowa część analizatora), w której zachodzi zarówno odbiór prostych bodźców wzrokowych, jak i ich analiza oraz synteza.

Zaburzenia analizatora wzrokowego - percepcji wzrokowej dotyczą więc zaburzeń niektórych funkcji kory mózgowej.

Symptomy zaburzenia percepcji wzrokowej dostrzegamy zazwyczaj, gdy dziecko rozpoczyna naukę szkolną, która to opiera się w dużej mierze na spostrzeżeniach wzrokowych. Stopień rozwoju percepcji wzrokowej uczniów uważany jest za jeden z najważniejszych czynników wpływających na sukcesy szkolne dzieci.

Deficyty w rozwoju analizatora wzrokowego wymagają ćwiczeń obejmujących:

1. analizę i syntezę wzrokową – umiejętności związane z rozkładaniem materiału wzrokowego na elementy, a także scalaniem elementów w całość,
2. organizowanie spostrzeżeń wzrokowych – umiejętność składania obrazu w całość z uwzględnieniem elementów zasadniczych i szczegółowych,
3. orientację przestrzenną czyli spostrzeganie stosunków przestrzennych,
4. koordynację wzrokowo-ruchową – współdziałanie funkcji wzrokowych i ruchowych,
5. pamięć wzrokową - zdolność do utrwalania i przypominania sobie informacji wizualnej.

Ad. 1. Przykładowe ćwiczenia z zakresu analizy i syntezy wzrokowej:

- wyodrębnianie elementów z całości, np. **na tym obrazku ukryły się rowery – znajdź je i pokaż** – załącznik nr 1 (Małgorzata Hryniewicz-Czarnecka „Antek Bystre Oczko” Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2014, str.35),
- odwzorowywanie graficzne, np. **kończenie rozpoczętego rysunku** - załącznik nr 2 (Małgorzata Hryniewicz-Czarnecka „Antek Bystre Oczko” Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2014, str.63),
- odwzorowywanie graficzne, np. rysowanie szlaczków po śladzie, kończenie rozpoczętego szlaczka (przykładowe ćwiczenia do pobrania: <http://bystredziecko.pl/szlaczki-dla-przedszkolakow/>),

Ad. 2. Przykładowe ćwiczenia z zakresu organizowania spostrzeżeń wzrokowych:

- segregowanie przedmiotów według określonego kryterium – [załącznik nr 3](#) (Małgorzata Hryniewicz-Czarnecka „Antek Bystre Oczko” Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2014, str.31),
- znajdowanie różnic między obrazkami – [załącznik nr 4](#) (Małgorzata Hryniewicz-Czarnecka „Antek Bystre Oczko” Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2014, str.38),
- układanie domina.

Ad. 3. Przykładowe ćwiczenia z zakresu spostrzegania stosunków przestrzennych:

- rysowanie obrazka według instrukcji, **np. narysuj kwadrat, nad kwadratem narysuj trójkąt, w środku kwadratu narysuj koło. Co powstało? Karmnik dla ptaków.**
- wyszukiwanie w rzędzie obrazków jednego, który różni się od pozostałych położeniem, np. odbicie lustrzane (rysujemy tulipany w rzędzie; jednego tulipana rysujemy z liściem po odwrotnej stronie. Prosimy dziecko o wskazanie, który kwiat różni się od pozostałych).

Ad. 4. Przykładowe ćwiczenia z zakresu koordynacji wzrokowo-ruchowej:

- prowadzenie przedmiotu palcem po śladzie np. „**przejeżdż autkiem z tego punktu do tego**”, „**doprowadź myszkę do sera**”, itp.,
- rysowanie linii między dwoma punktami (rysujemy dwa punkty w różnych odległościach od siebie, tak by dziecko łącząc punkty rysowało /proste i ukośne/ linie),
- obwodzenie konturów, np. wodzenie palcem, rysowanie po śladzie – [załącznik nr 5](#) (Małgorzata Podleśna „Połącz w pary” Wydawnictwo NIKO, str. 1)

Ad. 5. Przykładowe ćwiczenia z zakresu pamięci wzrokowej:

- reprodukcja wzoru graficznego „**popatrz na ten obrazek i zapamiętaj co na nim jest**” /prezentujemy np. przez 15 sekund/ „**narysuj to co zapamiętałeś**”,
- zapamiętywanie określonych przedmiotów na obrazkach, np. dziecko przygląda się obrazkowi na którym są różne przedmioty przez np. minutę; później odpowiada na pytania „**czy na obrazku był pomidor?**”, „**ile było jabłek?**” itp.
- zapamiętywanie szczegółów dotyczących obrazków, dziecko przygląda się ilustracji w książce przez np. minutę; później odpowiada na pytania „**jakiego koloru sierść miał pies?**”, „**ile kwiatów miała w ręce dziewczynka?**” itp.

Pamiętajmy, że dzieci najskuteczniej uczą się przez zabawę. Powodzenia ☺

Opracowała: Anna Romanowicz – psycholog

Na podstawie:

- M. Walkowiak, A. Wrzesiak, D. Szwegier *Terapia ucznia w ramach indywidualizacji nauczania*, Łódź 2011
- M. Podleśna „Połącz w pary” Wydawnictwo NIKO
- M. Hryniewicz-Czarnecka „Antek Bystre Oczko” Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2014
- <http://bystredziecko.pl/szlaczki-dla-przedszkolakow/>
- http://www.fmw.uni.wroc.pl/sites/default/files/upload_attach/percepcja_wzrokowa.PDF